

Sygn. akt III UK 82/17

POSTANOWIENIE

Dnia 21 lutego 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z odwołania Z.M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.

o emeryturę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 21 lutego 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 16 lutego 2017 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 16 lutego 2017 r. Sąd Apelacyjny w [...] zmienił wyrok Sądu Okręgowego w P. z dnia 7 czerwca 2016 r. i oddalił odwołanie Z.M. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. z dnia 16 marca 2016 r., odmawiającej wnioskodawcy prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

W skardze kasacyjnej wnioskodawca zarzucił naruszenie prawa materialnego, tj.: art. 184 ust. 1 w związku z art. 32 ust. 1, 2 i 4 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (dalej jako ustawa emerytalna) w powiązaniu z § 4 ust. 1 oraz § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (dalej jako rozporządzenie) w związku z zawartym w załączniku do tego rozporządzenia

wykazem A, dział VII, poz. 4 oraz z zawartym w zarządzeni nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 7 lipca 1987 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego wykazem A, dział VII, poz. 4, pkt 47 (dalej jako zarządzenie) przez ich błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że praca wnioskodawcy nie była wykonywana w szczególnych warunkach, pomimo tego, że okres pracy wnioskodawcy w firmie "J. S.A." od 11 listopada 1977 r. do 31 grudnia 1998 r. - z wyłączeniem okresów od 20 lipca 1995 r. do 21 listopada 1995 r. oraz od 17 czerwca 1996 r. do 8 stycznia 1997 r., kiedy to wnioskodawca korzystał z urlopu bezpłatnego - można zaliczyć do pracy wymienionej w wykazie A, dziale VII zatytułowanym: „W przemyśle lekkim”, poz. 4 - „Prace przy produkcji i wykańczaniu wyrobów włókienniczych” oraz w wykazie A, dziele VII, poz. 4, pkt 47 zarządzenia - „Konserwator maszyn i urządzeń”.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przyznanie prawa do emerytury, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniono jej oczywistą zasadnością wobec rażącego naruszenia przepisów prawa materialnego wskazanych w podstawie kasacyjnej, tj. art. 184 ust. 1 w związku z art. 32 ust. 1, 2 i 4 ustawy emerytalnej w związku z § 4 ust. 1 oraz § 2 ust. 1 rozporządzenia w związku z wykazem A, dział VII - „W przemyśle lekkim”, poz. 4 - „Prace przy produkcji i wykańczaniu wyrobów włókienniczych”, zawartym w załączniku do rozporządzenia oraz w związku z załącznikiem nr 1 do zarządzenia w wykazie A, dziale VII, poz. 4, pkt 47 – „Konserwator maszyn i urządzeń”, przez oddalenie odwołania pomimo spełnienia w dniu wejścia w życie ustawy emerytalnej, tj. 1 stycznia 1999 r., warunku posiadania co najmniej 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przepis art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaga, aby wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowił odrębny element pisma niezależny od

przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.). Uzasadnienie wniosku natomiast powinno nawiązywać do przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Spełnienie wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c. powinno zatem przybrać formę wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wskaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadni, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek.

Z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wynika konieczność nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, czyli że jej zarzuty są zasadne „na pierwszy rzut oka” (*prima facie*) i w sposób oczywisty prowadzą do uznania zaskarżonego wyroku za błędny i jego wzruszenia (por. między innymi postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, niepublikowane i orzeczenia tam powołane). Jest tak dlatego, że o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, iż jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania koniecznej jest wykazanie kwalifikowanej podstawy naruszenia prawa materialnego lub procesowego widocznej przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez wdawania się w pogłębioną analizę prawną. Z tego względu przyjmuje się, że nie spełnia tego wymagania odwołanie się do podstaw kasacyjnych i opatrzenie zawartego tam zarzutu dodatkowo mianem rażącego, ewidentnego, kwalifikowanego lub oczywistego, jeżeli nie zostanie wykazane, w czym przejawia się oczywistość wydania wadliwego orzeczenia. Należy przy tym zwrócić uwagę, że

art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nie odwołuje się do oczywistego naruszenia prawa, ale do oczywistej zasadności skargi, co oznacza, że oczywista zasadność skargi może wynikać z oczywistego i kwalifikowanego naruszenia przepisu prawa, pod warunkiem jednak, że skarżący wykaże, iż uchybienie to zadecydowało o wyniku sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2012 r., II PK 278/11, LEX nr 1214574).

Skarżący nie odnosi się do tak rozumianej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i nie wykazuje jej występowania.

Uchodzi uwagi skarżącego, że w przesłance oczywistej zasadności skargi kasacyjnej chodzi nie tylko o oczywiste naruszenie prawa, ale także o oczywisty wpływ tego naruszenia na rozstrzygnięcie sprawy. Obowiązkiem skarżącego jest zatem przeprowadzenie wyводу jurydycznego dla wykazania, że wskazywane przez niego naruszenia prawa przez Sąd drugiej instancji były tego rodzaju, iż doprowadziły wprost do wydania wadliwego wyroku. Obowiązku tego nie wypełnia ograniczenie się przez skarżącego do wskazania na „rażące naruszenie przepisów prawa materialnego wskazanych w podstawie kasacyjnej”. Rzeczą Sądu Najwyższego na etapie przedsądu nie jest bowiem poszukiwanie okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w podstawach kasacyjnych i ich uzasadnieniu oraz formułowanie za skarżącego prawidłowego wniosku w tym zakresie.

Należy tylko zauważyć, że z niekwestionowanych przez skarżącego ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego rozstrzygnięcia i wiążących Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹³ § 2 k.p.c. wynika, że skarżący w spornym okresie nie pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach, gdyż wykonywał prace ślusarza i frezera.

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.